

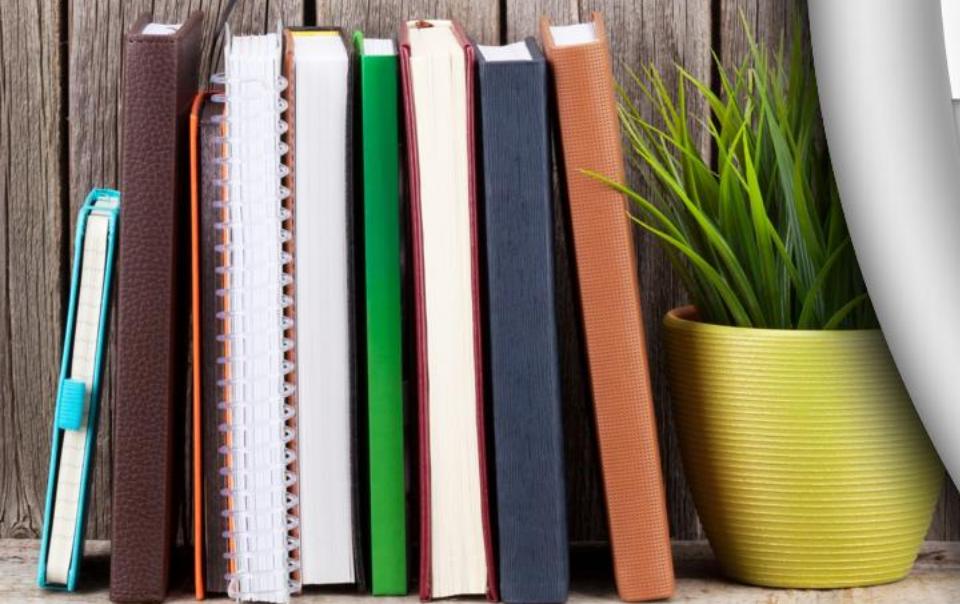

COĞRAFYA

9. SINIF

DOĞAL SİSTEMLER

Doğa ve İnsan Etkileşimi

Doğal Ortam

Beşeri Ortam

Doğanın İnsana Etkileri

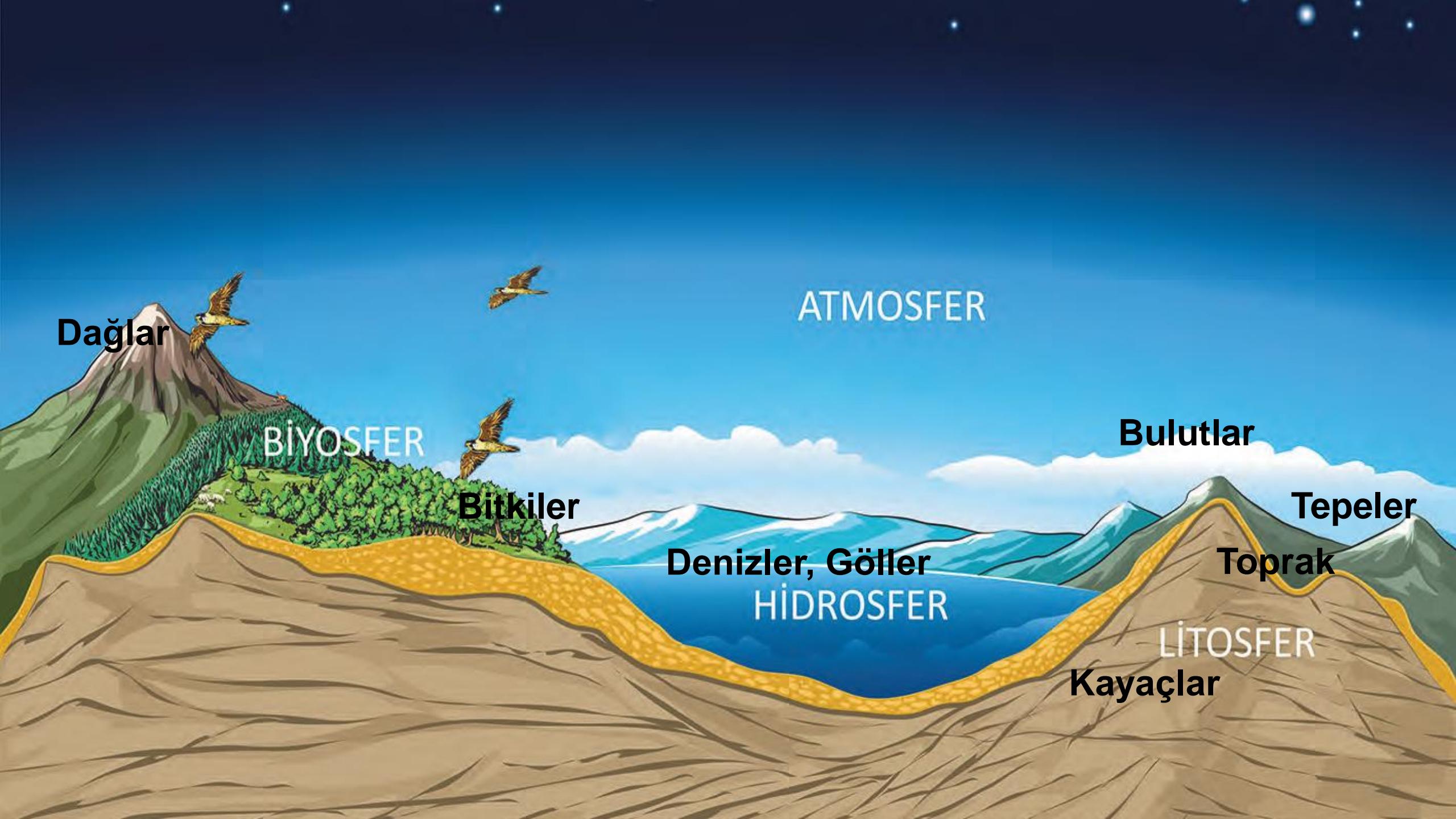

İnsanın Doğaya Etkileri

Doğa Sevgisi ve Sorumluluklarımız

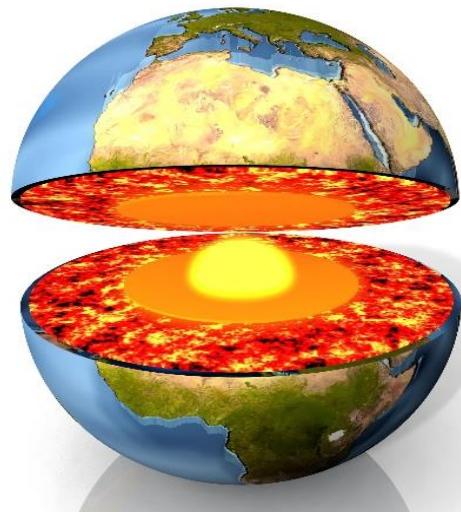
Hava Küre

Yerküreyi çevreçevre saran,
yaşamın varlığını ve sürekliliğini
sağlayan gaz tabakası.

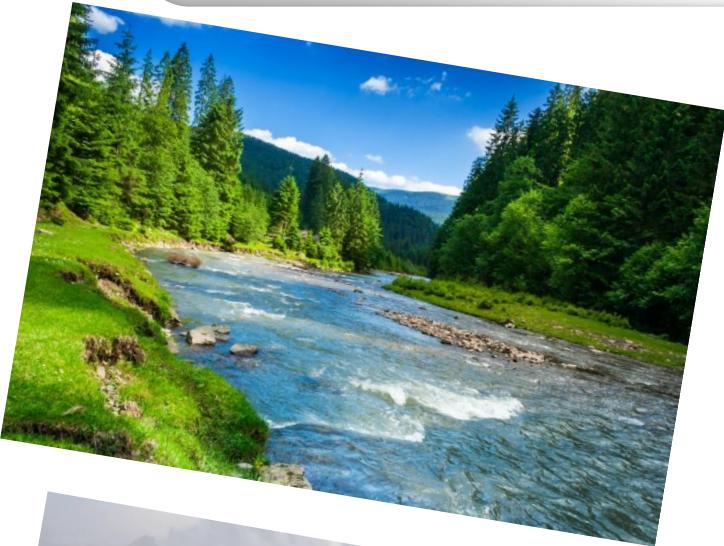
Taş Küre

Yerkürenin
katılışmış
üst kısmı.

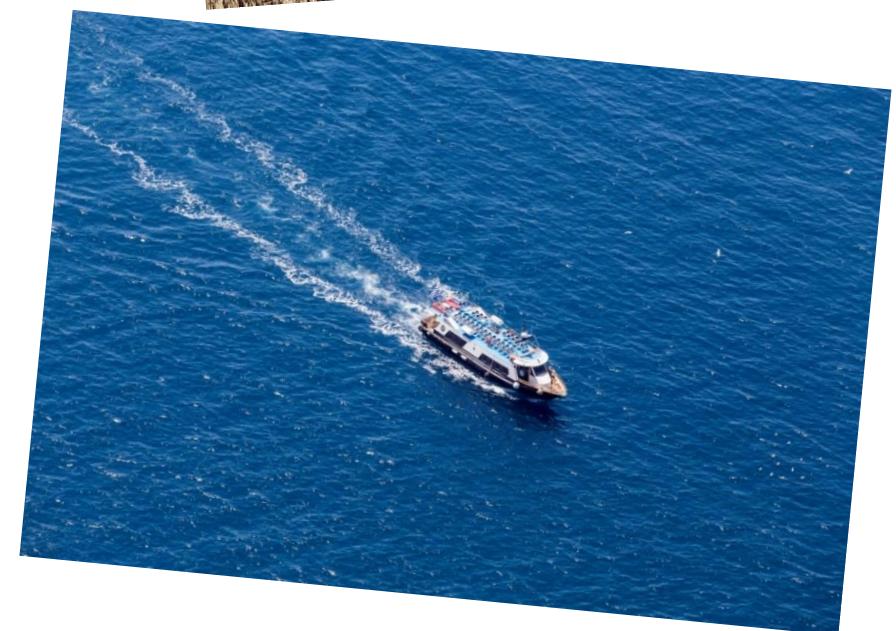
DOĞAL ORTAM - HİDROSFER

9. Sınıf Coğrafya

Su Küre

Yer kabuğunun çukur alanlarını dolduran büyük su havzaları, buzullar, akarsular ve yeraltı suları.

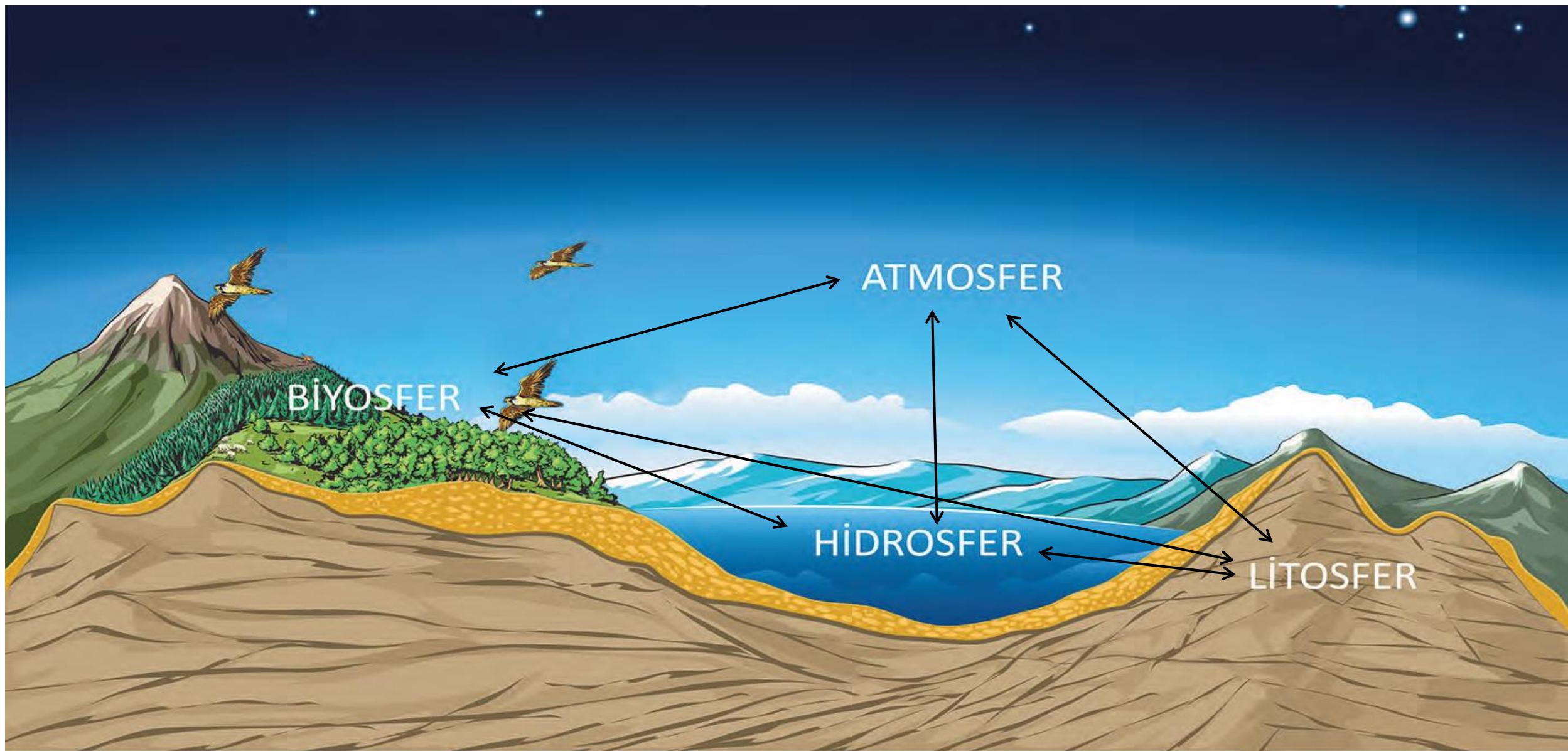
Canlı Küre

Litosfer, atmosfer ve hidrosferdeki canlı yaşam alanları.

DOĞAL ORTAMLAR

9. Sınıf Coğrafya

DOĞAL ORTAMLAR

9. Sınıf Coğrafya

Doğal ortam Unsurları	Doğal Ortamlar			
	Litosfer	Atmosfer	Hidrosfer	Biyosfer
Kayaçlar	✓			
Bitkiler				✓
Yer altı Suları			✓	
Rüzgar		✓		
Okyanuslar			✓	
Akarsular			✓	
Mikroorganizmalar				✓
Hayvanlar				✓
Topraklar	✓			

BEŞERİ ORTAM

9. Sınıf Coğrafya

İnsanın ihtiyaçlarını karşılamak için doğal ortamda yapmış olduğu yaşamsal aktivitelerin gerçekleştiği yaşam alanı.

COĞRAFİ ORTAM

**Doğal ortam ile beşerî ortamın
birlikteliğinden oluşan en
geniş yaşam alanı**

Soğuk iklim bölgelerinde yaşayan insanlar, yağlı ve protein ağırlıklı hayvansal besinler tüketip kalın ve kürklü kıyafetleri tercih ederler.

DOĞANIN İNSANA ETKİLERİ

9. Sınıf Coğrafya

Sıcak iklim bölgelerinde sebze ve meyve türü besinlerle ince ve serin tutan kıyafetler ön plana çıkar.

İlîman iklim bölgelerinde yaşayan insanların yaşamları yıl boyunca değişen mevsim şartlarına göre değişkenlik gösterir.

İnsanlar konut ihtiyaçlarını, kolay aşınabilen kayaçların yaygın olduğu yerlerde kayalara şekil vererek karşılamıştır.

DOĞANIN İNSANA ETKİLERİ

9. Sınıf Coğrafya

Çöl iklim bölgesinde
yaşayan insanlar,
çöllerin karakteristik
hayvanı olan deveyi
ulaşım için kullanır.

A wide-angle photograph of a desert landscape at sunset. The sky is a warm, golden-yellow color, transitioning from a darker orange near the horizon. In the foreground, there are large, undulating sand dunes with distinct ridges and grooves. A series of dark, irregular tracks, likely from camels or other desert animals, lead across one of the dunes from the left side towards the center. The terrain extends to a range of hills or mountains in the background under the setting sun.

Çöller,
kutuplar ve
yüksek dağlık
alanlarda nüfus
tenhadır.

DOĞANIN İNSANA ETKİLERİ

9. Sınıf Coğrafya

Ahşap

Meskenlerde
kullanılan yapı
malzemeleri

Taş

Kerpiç

DOĞANIN İNSANA ETKİLERİ

9. Sınıf Coğrafya

Ormanlık bölgelere yakın yerlerde orman ürünlerine dayalı sanayi tesisleri yaygındır.

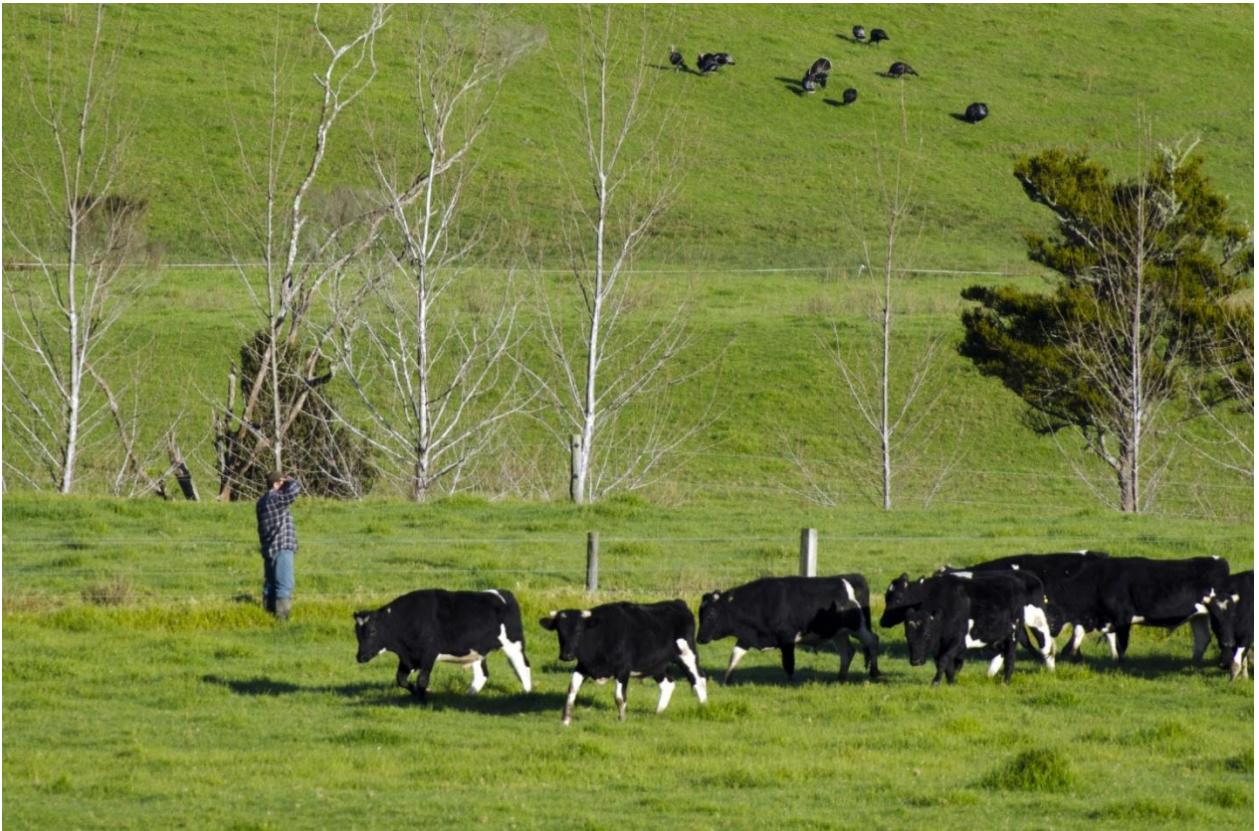
Tarım ürünlerinin çok yetiştüğü bölgelerde gıda fabrikaları yaygındır.

Tarım ürünlerinin yetiştirilmesinde doğal çevre koşulları belirleyicidir.

Hayvancılık

Turizm

Ulaşım Ticaret

İnsan, önceki dönemlerde doğaya bağlı bir yaşam sürerken zamanla bilgi birikimini artırmış ve **teknolojik gelişmelerle** doğada daha fazla söz sahibi olmuş ve doğayı etkilemiştir.

İNSANIN DOĞAYA ETKİLERİ

İnsanların, elverişli
olmayan arazilere
köprü, tünel ve
viyadükler inşa
etmesi

An aerial photograph of the Hoover Dam and Lake Mead. The dam is a large concrete structure spanning the Colorado River. A multi-lane highway bridge arches over the river, supported by tall pillars. In the background, the deep blue water of Lake Mead stretches towards distant mountains. The surrounding terrain is rugged and reddish-brown rock. The text "Barajlar" is overlaid in the center-left area.

Barajlar

Ağaç kullanımının artması, ormanlık alanların hızla azalmasına neden olmuştur.

İNSANIN DOĞAYA ETKİLERİ

9. Sınıf Coğrafya

Yer altı kaynaklarını işleyen insan, toprak örtüsüne ve biyolojik çeşitliliğe zarar verebilmektedir.

DOĞA İNSAN ETKİLEŞİMİ

9. Sınıf Coğrafya

	Doğanın insana Etkisi	İnsanın Doğaya Etkisi
Akdeniz ile Kızıldeniz arasında Süveyş Kanalı'nın açılması		✓
İnsanların Sibiryada kalın kıyafetleri tercih etmesi	✓	
Ulaşımı kolaylaştırmak için İzmit Körfezi üzerine köprü yapılması		✓
İzlanda'da havaalanlarına ait pistlerin ısıtılmamasında termal suların kullanılması	✓	
Uludağ'da kış turizminin yapılması	✓	
Hollanda'da denizin doldurularak tarım alanları oluşturulması		✓
Küresel ısınma nedeniyle deniz seviyesinin yükselmesi		✓
Sulak alanların kurutulmasıyla kuş çeşitliliğinin azalması		✓
Güneydoğu Asya'nın kırsal kesimlerinde yapı malzemesi olarak ahşap kullanılması	✓	
Arazilerin yanlış kullanımı sonucu göçlerin yaşanması		✓

DOĞA İLE UYUMLU YAŞAM

9. Sınıf Coğrafya

İnsan; doğal ortamdan ihtiyaçlarını karşıtlarken bilinçli davranışmalı ve davranışlarının **sorumluluğunu** almalı doğayı işleyiş kurallarına göre kullanmalıdır, doğayı kirletmeden ve ona zarar vermeden doğayla uyumlu bir şekilde yaşaması gerekiği gerçekğini asla unutmamalıdır.

İnsan Etkinlikleri	Uyumlu	Uyumlu Değil
Su ihtiyacının karşılanması için yer altı sularının aşırı kullanılması		✓
Akarsu vadisi boyunca yerleşim alanlarının inşa edilmesi		✓
Enerji ihtiyacının karşılanması için rüzgâr santrallerinin kurulması	✓	
Tarım alanlarının oluşturulması için ormanlık alanların tahrif edilmesi		✓
Tarımsal ilaçların aşırı kullanılması sonucunda toprağın kimyasal özelliğinin değişmesi		✓
Bitki örtüsünden yoksun ve eğimli arazilerde ağaçlandırma çalışmalarının yapılması	✓	
Tarımsal ürünün hasadı sonrasında ürün kalıntılarının (anızların) yakılması		✓
Sanayi atıklarının akarsulara aktarılması		✓
Kıyı boyunca turizm amaçlı betonarme yapıların inşa edilmesi		✓
Akarsuların rafting gibi sportif faaliyetlerde kullanılması	✓	